

Vlaamse
Vereniging voor
Omgevingsrecht

VVOR

Milieugebruiksruimte: begin
en einde van omgevingsrecht
en omgevingsbeleid?

Gent, 28 september 2023

in samenwerking met:

WEST-VLAAMSE
MILIEUFEDERATIE

vrp
ruimte & planning

Milieugebruiksruimte: begin en einde van omgevingsrecht en omgevingsbeleid?

De term 'milieugebruiksruimte' is niet nieuw. In de nasleep van de Commissie Brundtland duikt de term voor het eerst op in de jaren '90 van de vorige eeuw. Een eerste definitie van het begrip wordt in 2010 opgenomen in de Nederlandse Crisis- en herstelwet: 'binnen een ontwikkelingsgebied aanwezige marge tussen de bestaande milieukwaliteit en de voor dat gebied geldende milieukwaliteitsnormen, die kan worden benut voor milieubelastende activiteiten'.

De term 'milieugebruiksruimte' wordt in verband gebracht met een zogenaamde 'programmatische aanpak' of een 'doelbereiking binnen een bepaalde termijn met behulp van een plan of programma, waarin de milieugebruiksruimte verbruikende ontwikkelingen, zowel de autonome en de voorgenomen ontwikkelingen, zijn aangegeven en de actieve maatregelen waarmee milieugebruiksruimte wordt vrijgemaakt zijn opgenomen.'

Dat de grenzen van de milieugebruiksruimte in Nederland en Vlaanderen worden bepaald door strikte Europeesrechtelijke milieukwaliteitseisen, hebben de stikstof- en PFAS-crisis pijnlijk duidelijk gemaakt. De roep om een wettige en doeltreffende programmatische aanpak klinkt luider dan ooit tevoren. De discussie over milieugebruiksruimte lijkt nu pas echt begonnen.

Dit congres wordt georganiseerd ter nagedachtenis van prof. mr. Ben Schueler. Als hoogleraar omgevingsrecht aan de Universiteit Utrecht en als staatsraad in de Afdeling bestuursrechtspraak van de Nederlandse Raad van State was hij een boegbeeld van omgevingsrecht in de Lage Landen. Zijn naam is onlosmakelijk verbonden met beeldbepalende wetgeving en rechtspraak over het begrip milieugebruiksruimte.

Donderdag 28 september 2023

08u30 Ontvangst

09u00 **Van PFAS tot overvolle gezondheidsgebruiksruimte**
mr. Isabelle Larmuseau, KU Leuven

09u15 **Hoe het allemaal begon: de stikstofcrisis**
Nederland: mr. dr. Ralph Frins, Tilburg University
Vlaanderen: prof. dr. Hendrik Schoukens, Universiteit Gent

10u00 **Hoe het dreigt te eindigen: de watercrisis**
Nederland: prof. mr. Frank Groothuijse, Universiteit Utrecht
Vlaanderen: dr. Ann Carette, Universiteit Antwerpen

10u45 Koffiepauze

11u15 **Hoe het kan worden aangepakt: omgevingsplanning**
Nederland: prof. mr. Tonny Nijmeijer, Radboud Universiteit
Vlaanderen: prof. dr. Sigrid Pauwels, Universiteit Antwerpen

12u00 **Debat over oorzaken, gevolgen en de al dan niet inzetbaarheid van regelgeving**
Moderator: mr. Henk Gierveld, Universiteit Utrecht

12u30 Broodjeslunch

13u30 **Casus Menen: in kaart brengen van gezondheidseffecten**
dhr. Philippe Mingels, gemeenteraadslid Menen en prof. dr. Nick Van Larebeke, Universiteit Gent

14u00 **Casus Katwilgweg in Antwerpen: ruimtelijke ontwikkeling op PFAS-hotspot**
prof. Guy Vloebergh, Universiteit Antwerpen en prof. mr. Jacob de Boer, Vrije Universiteit Amsterdam

14u30 **Casus Ineos: wachten tot 22 december 2027**
dhr. Tycho Van Hauwaert, beleidsexpert BBL en prof. dr. Patrick Meire, Universiteit Antwerpen

15u00 Koffiepauze

15u30 **Casus Indaver: grensoverschrijdende verontreiniging**
mr. Isabelle Larmuseau, KU Leuven en dr. ir. Chiel Jonker, Universiteit Utrecht

16u00 **Beperking van milieugebruiksruimte**
prof. mr. Kars de Graaf, Rijksuniversiteit Groningen en mr. dr. Jasper van Kempen, Universiteit Utrecht

16u30 **Slotdebat over theorie en praktijk**
Moderatoren: mw. Sylvie Baert, coördinator VMx en dhr. Benjamin Clarysse, Policy en Project coördinator BBL

17u00 **Borrel**

Milieugebruiksruimte: begin en einde van omgevingsrecht en omgevingsbeleid?

Vlaams-Nederlands Congres georganiseerd ter nagedachtenis van prof. mr. Ben Schueler

Praktisch

Gent, 28 september 2023
08u30 - 18u00

Locatie

Zebrastraat
Zebrastraat 32/011
9000 Gent

Lid worden

Individueel lidmaatschap 200 EUR/jaar
(excl. 21% BTW) (inclusief gratis TOO-abonnement)

Bedrijfslidmaatschap 480 EUR/jaar (excl. 21% BTW)
(inclusief twee gratis TOO-abonnementen én u kan met drie vertegenwoordigers van uw bedrijf/organisatie tegelijk deelnemen aan een VVOR-event)

vzw VVOR
Vlaamse Vereniging voor Omgevingsrecht
Kerkstraat 108 - 9050 Gentbrugge
E-mail info@vvor.be
Website www.vvor.be

Deelname

Gratis voor leden van VVOR, VMx, VRP, BBL en WMF

100 euro voor niet-leden

Inschrijven online op www.vvor.be.
U ontvangt nog een bevestiging en routebeschrijving.